

החלת חוק זכויות נפגעי עבירה על הדין המשמעתי

1. מטרה

תקנות אלה מחילות על הליכים משמעתיים לפי החוק הוראות מחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001 (להלן – חוק זכויות נפגעי עבירה), בהתאמות המתחייבות, במטרה לקבוע את זכויותיו של נפגע עבירה ולהגן על כבודו כאדם בהליכים כאמור, בלי לפגוע בזכויותיהם על פי דין של חשודים, נאשמים ונידונים.

2. הגדרות

בתקנות אלה -

"בית הדין" – כמשמעותו בסעיף 2 לחוק;

"חוקר" – כמשמעותו בסעיף 15 לחוק;

"חשוד" - מי שנחשד בביצוע עבירת משמעת שפגעה בנפגע;

"נאשם" - מי שהוגשה נגדו תובענה כאמור בסעיף 33 לחוק, שענינה עבירת משמעת שפגעה בנפגע;

"נידון" - מי שהוחלט לגביו על אמצעי משמעת כאמור בסעיף 34 לחוק, בשל עבירת משמעת שפגעה בנפגע;

"נפגע עבירה" – אדם שנפגע במישרין מעבירת משמעת;

"עבירת מין או אלימות חמורה" – עבירת משמעת שלפי נסיבותיה היא גם אחת מאלה:

(1) עבירת מין או אלימות חמורה כהגדרתה בחוק זכויות נפגעי עבירה;

(2) עבירה לפי החוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998;

"עבירת משמעת" – כמשמעותה בסעיף 17 לחוק;

"תובע" - כמשמעותו בסעיף 14 לחוק;

"תקנות סדרי הדין" – תקנות שירות המדינה (משמעת) (סדרי הדין של בית הדין), התשכ"ד-1963.

3. עקרונות

מתן הזכויות לנפגע עבירה, כאמור בתקנות אלה, ייעשה בתוך זמן סביר ותוך התחשבות בו ובצרכיו, שמירה על כבודו והגנה על פרטיותו.

4. דרכי התאמה במימוש זכויות נפגע עבירה

(א) מתן הזכויות לנפגע עבירה שהוא קטין ייעשה תוך ביצוע ההתאמות הנדרשות בנסיבות הענין בהתחשב בגילוי ובמידת בגרותו של הקטין, וברוח עקרונות האמנה בדבר זכויות הילד.

(ב) מתן הזכויות לנפגע עבירה שהוא אדם עם מוגבלות ייעשה לפי חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998.

(ג) מידע והודעות לפי הוראות חוק זה יימסרו, ככל הניתן, בשפה מובנת לנפגע העבירה.

5. הבטחת זכויות נפגעי עבירה

נציב השירות או מי שהוא הסמיכו לכך, כל אחד בתחומו, ינקטו צעדים הדרושים להבטחת זכויות נפגע עבירה לפי תקנות אלה.

6. הגנה בבית הדין

(א) במהלך ההליך המשמעתי זכאי נפגע עבירה לקבל בבית הדין, ככל הניתן, הגנה מפני מגע או קשר בלתי נחוץ בינו לבין החשוד, הנאשם או הנידון, שלוחיו או מקורביו;

(ב) לצורך מימוש זכותו של נפגע עבירה כאמור בתקנת משנה (א), ייעשו הפעולות המפורטות להלן על ידי מי שהנציב הסמיכו לכך:

(1) בבית הדין, שמתקיים בו ההליך המשמעתי בקשר לעבירה שממנה נפגע הנפגע (להלן – ההליך), יוקצה, ככל הניתן, חדר או אזור שהנפגע יוכל להמתין בו עד לתחילת הדיון בהליך, ושלא תותר כניסה אליו של הנאשם, שלוחיו או מקורביו;

(2) במקרה שלא יהיה ניתן להקצות חדר או אזור כאמור בפסקה (1) לקראת דיון מסוים, תשלח נציבות שירות המדינה לבקשת הנפגע, מלווה מטעמה שימתין עם הנפגע עד לתחילת הדיון ובמידת הצורך גם במהלכו; נפגע שמבקש מלווה כאמור יפנה לתובע בטלפון, כעשרים וארבע שעות לפני מועד הדיון.

הגבלה על מסירת פרטים אישיים של נפגע עבירה

(א) בסעיף זה -

"חומר ראיות" - כמשמעותו בסעיף 33(א) לחוק;

"מסירה" - לרבות בדרך של העמדה לעיון או להעתקה;

"פרטים אישיים", לגבי נפגע עבירה - כתובת מגוריו, כתובת מקום עבודתו ומספרי הטלפון שלו.

(ב) הרשויות לא ימסרו לאדם, לרבות לנאשם ולסניגורו כחלק מחומר הראיות או כחלק מהתובענה, את הפרטים האישיים של נפגע עבירת מין או אלימות חמורה שבשלה נפתחה חקירה או הוגשה תובענה.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), רשאית כל אחת מן הרשויות, בכפוף להוראות כל דין החלות עליה, למסור את הפרטים האישיים של נפגע עבירת מין או אלימות חמורה, כולם או חלקם, אם מצאה כי המסירה נדרשת לצורך ההליכים המשמעותיים שעניינם העבירה שבשלה נפתחה חקירה או הוגשה התובענה, לפי העניין או לצורך הגנה וטיפול בנפגע, והתקיים אחד מאלה:

(1) הפרטים האישיים של הנפגע הם חלק מתיאור העובדות בתובענה המהוות את העבירה;

(2) המסירה היא מנציב השירות למי שהוא הסמיכו לכך או להיפך, בתוך בית הדין, מבית הדין לנציב השירות או למי שהוא הסמיכו לכך או להיפך, או מרשות לנציב השירות או למי שהוא הסמיכו לכך.

(ד) הוראות סעיף קטן (ב) לא יחולו אם נתן הנפגע את הסכמתו למסירה.

(ה) תובע רשאי שלא למסור לנאשם ולסניגורו, כחלק מחומר הראיות או כחלק מהתובענה, את הפרטים האישיים של נפגע עבירה שאינה עבירת מין או אלימות חמורה, אם קיים לדעתו חשש לפגיעה בשלומו של נפגע העבירה.

(ו) בית הדין רשאי, לבקשת הנאשם או סניגורו, להורות על גילוי פרטים אישיים של נפגע עבירה, כולם או חלקם, שלא נמסרו להם לפי הוראות סעיפים קטנים (ב) או (ה), אם מצא כי מסירת הפרטים נדרשת לצורך ניהול הגנת הנאשם.

(ז) הורה בית הדין על גילוי פרטים אישיים של נפגע עבירה כאמור בסעיף קטן (ו), רשאי הוא לקבוע תנאים או סייגים לגילוי הפרטים, שתכליתם להגן על פרטיותו של הנפגע.

(ח) על בקשה לפי סעיף קטן (ו) יחולו הוראות סעיף תקנה 10(ב) עד (ה) לתקנות סדרי הדין, בשינויים המחויבים.

(ט) הוראות סעיף זה אינן באות לגרוע מכל דין אחר הקובע איסור או הגבלות על מסירת מידע, או חיסיון.

8. זכות לקבלת מידע על ההליך המשמעתי

(א) נפגע עבירה זכאי לקבל מידע על זכויותיו כנפגע עבירה ועל הדרך שבה מתנהל הליך משמעתי, באמצעות דפי מידע שחוקר ימסור לנפגע ושיפורסמו באתר האינטרנט של נציבות שירות המדינה;

(ב) נפגע עבירה זכאי לקבל מידע על השלב שבו מצוי ההליך המשמעתי בקשר לעבירה שממנה נפגע; ואולם לא ייכלל במידע לפי סעיף קטן זה, מידע שמסירתו אסורה לפי כל דין או שיש במסירתו, לפי שיקול דעתו של האחראי על החקירה או התביעה, כדי לפגוע בחקירה או בפרטיותו או בשלומו של אדם; מידע כאמור יינתן לנפגע עבירה באמצעות פניה בכתב בפקסימיליה או בדואר לחוקר או לתובע;

(ג) נוסף על הוראות סעיף קטן (ב) -

(1) נפגע עבירה שביקש זאת זכאי לכך שהגופים המפורטים בתוספת הראשונה לתקנות שירות המדינה (משמעת) (החלת הוראות מחוק זכויות נפגעי עבירה), התשס"ז-2006 (להלן – תקנות ההחלה) יידעו אותו על שלבים בהליך המשמעתי בקשר לעבירה שממנה נפגע, כמפורט באותה תוספת;

(2) בקשת נפגע עבירה להיות מיוודע לפי סעיף 8(ג) (1) לחוק זכויות נפגעי עבירה, כאמור בתקנת משנה (א), תוגש בכתב לפי טופס 1 שבתוספת השניה באמצעות משלוח לתובע בפקסימיליה, בדואר רשום או במסירה אישית.

9. זכות עיון בתובענה

(א) נפגע עבירה זכאי, לבקשתו או לבקשת בא כוחו, לעיין בתובענה נגד הנאשם ולקבל העתק ממנה, אלא אם כן התקיים אחד מאלה:

(1) עיון כאמור בתובענה - אסור על פי דין;

(2) סבר מי שנציב השירות הסמיכו לכך, לפי הענין, כי מטעמים מיוחדים שיירשמו אין להרשות את העיון או את קבלת ההעתק כאמור.

(ב) מימוש זכותו של נפגע עבירה לפי תקנת משנה (א) יהיה באחת מדרכים אלה, לפי הנחיית מי שנציב השירות הסמיכו לכך:

(1) עיון הנפגע או בא כוחו בתובענה וקבלת העתק ממנה, במועד ובמקום שתואם מראש עם תובע;

(2) שליחת העתק מהתובענה לנפגע או לבא כוחו, בפקסימיליה או בדואר אלקטרוני, לפי פרטים שמסר למטרה זו.

(ג) עיון והעתקה כאמור בתקנת משנה (ב) ייעשו לאחר שהמבקש הזדהה לפני מי שהוסמך למסור לו את התובענה או לשולחה אליו כאמור באותה תקנת משנה, באמצעות תעודה מזהה או בדרך אחרת לפי הנחיית מי שנציב השירות הסמיכו לכך; היה המבקש נציג של נפגע העבירה – יציג גם ייפוי כוח, בדרך שיורה מי שנציב השירות הסמיכו לכך.

10. זכות לקבל מידע על שירותי סיוע

(א) נפגע עבירה זכאי לקבל מידע על שירותי סיוע הניתנים לנפגעי עבירה בין שהם ניתנים על ידי המדינה ובין שהם ניתנים על ידי גופים לא ממשלתיים.

(ב) לצורך מימוש זכותו של נפגע עבירה כאמור בתקנת משנה (א), תפרסם נציבות שירות המדינה דפי מידע באתר האינטרנט שלה, וחוקר ימסור לנפגע מידע, בכתב או בעל פה, על הפרסום כאמור.

11. ניהול הליכים בזמן סביר

ההליכים הנוגעים לעבירת מין או אלימות יקוימו בתוך זמן סביר, כדי למנוע עינוי דין.

12. חקירה בדבר עבר מיני

(א) במהלך חקירת תלונה על ידי חוקר בדבר עבירת מין או אלימות לא ייחקר נפגע העבירה על עברו המיני, למעט חקירה הנדרשת בנסיבות הענין בדבר קשר מיני קודם עם החשוד, אלא אם כן קבע מי שנציב השירות הסמיכו לכך מטעמים שיירשמו, כי חקירה זו חיונית כדי להגיע לחקר האמת.

(ב) חקירה על עברו המיני של נפגע עבירת מין או אלימות לפי הוראות סעיף קטן (א) תיעשה תוך שמירה קפדנית על כבודו ופרטיותו של הנפגע.

13. זכות למלווה בחקירה

נפגע עבירת מין או אלימות חמורה או נפגע עבירה שהוא קטין זכאי שאדם המלווה אותו, לפי בחירתו, יהיה נוכח בעת חקירתו על ידי חוקר, אלא אם כן סבר מי שנציב השירות הסמיכו לכך, כי יש בכך כדי לפגוע בחקירה.

14. זכות לנוכחות בדיון בדלתיים סגורות

(א) בכפוף להוראות סעיף 172 לחוק סדר הדין הפלילי, נפגע עבירה זכאי להיות נוכח בדיון בבית הדין בענין העבירה שממנה נפגע, הנערך בדלתיים סגורות לפי סעיף 41(ב) לחוק, וכן זכאי הוא שאדם המלווה אותו, לפי בחירתו, יהיה נוכח עמו בדיון כאמור.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) רשאי בית הדין, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שלא לאפשר את נוכחותו של נפגע העבירה או של האדם המלווה אותו בדיון בבית הדין.

15. זכות להביע עמדה להסדר טיעון

(א) נפגע עבירת מין או אלימות חמורה שקיבל הודעה לפי סעיף 8(ג)(2), כאמור בתקנה 8 לתקנות החלה, על האפשרות שהתביעה תגיע להסדר טיעון עם הנאשם, זכאי שתינתן לו הזדמנות להביע את עמדתו בענין זה לפני התובע, לפני קבלת החלטה בענין; אלא אם כן קבע נציב השירות או מי שהוא הסמיכו לכך, כי יש בכך כדי לפגוע באופן ממשי בניהול ההליך.

(ב) נפגע שקיבל הודעה על אפשרות שהתביעה תגיע להסדר טיעון עם הנאשם ועל זכותו להביע עמדה לענין זה, כאמור בפרט 6 בתוספת הראשונה, והוא מבקש לממש את זכותו כאמור בתקנת משנה (א), ימסור לתובע עמדה בכתב תוך 3 ימים ממועד קבלת ההודעה, אלא אם כן הודיע לו תובע על אפשרות למסור את העמדה במועד מאוחר יותר או בדרך אחרת.

16. הצהרת נפגע

(א) נפגע עבירה זכאי למסור הצהרה בכתב לחוקר או לתובע, על כל פגיעה ונזק שנגרמו לו בשל העבירה, לרבות נזק גוף, נזק נפשי או נזק לרכוש; מסר הנפגע הצהרה כאמור, זכאי הוא שהתובע יביא את הצהרתו לפני בית הדין בדיון בענין גזר דינו של הנאשם, לפי הוראות סימן ד' לתקנות סדרי הדין.

(ב) אין בהגשת הצהרת נפגע לבית הדין לפי הוראות סעיף קטן (א) כדי לגרוע מהוראות תקנה 49 לתקנות סדרי הדין.

(ג) לצורך מימוש הזכות כאמור בתקנת משנה (א) –

(1) נפגע עבירה זכאי למסור לחוקר, בעת חקירתו או סמוך לאחר מכן, לפי הנחיית החוקר, הצהרה בכתב, ערוכה לפי טופס 2 שבתוספת השנייה, על כל פגיעה ונוק שנגרמו לו בשל העבירה; חוקר שקיבל הצהרה כאמור, יעבירה לתובע עם חומר הראיות;

(2) הועבר חומר הראיות לתובע ולא מסר נפגע העבירה הצהרה כאמור בפסקה (1), או שרצונו למסור הצהרה מעודכנת, זכאי הוא למסור את ההצהרה לתובע, במשלוח בדואר רשום, בפקסימיליה או במסירה אישית, בכל עת עד למועד הדיון בגזר הדין.

(ד) הצהרת נפגע תובא על ידי התובע לפני בית הדין בעת הדיון על גזר הדין, אם קיבל אותה התובע לפני מועד הדיון האמור.

17. הגנה מפני משפט פלילי או אזרחי

אי קיום זכות מהזכויות הקבועות בחוק זה, כאמור בתקנות ההחלה, אין בו כשלעצמו כדי לפסול הליך משמעותי, או כדי להוות עילה למשפט פלילי או אזרחי נגד רשות ציבורית או עובד ציבור; ואולם אין בהוראות סעיף זה כדי למנוע נקיטת הליך משמעותי לפי כל דין.

18. מימוש זכויות של נפגע קטין או חסר ישע

(א) בתקנה זו -

”אדם אחר” – לרבות הקטין או חסר הישע;

”בן משפחה אחר” – הורה, הורה של הורה, בן זוגו של כל אחד מאלה אף אם אינו נשוי לו, אח או אחות, לרבות אח או אחות חורגים, וצאצאיהם של כל אחד מאלה, דוד או דודה וצאצאיהם, גיס או גיסה, או בן משפחה אחר הגר עם הנפגע בבית.

(ב) זכויותיו לפי תקנות אלה של קטין שטרם מלאו לו 14 שנים או של חסר ישע ניתנות למימוש באמצעות הורה או אפוטרופוס.

(ג) זכויותיו לפי תקנות אלה של קטין שמלאו לו 14 שנים ניתנות למימוש על ידי הקטין וכן באמצעות הורה או אפוטרופוס, אלא אם כן ביקש הקטין שהמימוש ייעשה על ידו בלבד.

(ד) על אף האמור בתקנות משנה (ב) ו-(ג), לא ימומשו זכויות לפי תקנות אלה באמצעות הורה או אפוטרופוס, אלא באמצעות אדם אחר שהחליט עליו חוקר,

לאחר שהתייעץ עם פקיד סעד ובמידת האפשר לאחר ששמע את עמדת הקטין או חסר הישע, אם נתקיים אחד מאלה :

(1) ההורה או האפוטרופוס חשוד או מעורב בביצוע העבירה שנפגע ממנה הקטין או חסר הישע;

(2) מימוש הזכויות באמצעות ההורה או האפוטרופוס עלול לפגוע בשלמו הגופני או הנפשי של הקטין או חסר הישע.

(ה) על אף האמור בתקנות משנה (ב) ו-(ג), אם סבר החוקר, לאחר שהתייעץ עם פקיד סעד, כי קיים חשש שזכויות הקטין או חסר הישע לא ימומשו כראוי על ידי ההורה או האפוטרופוס, מחמת שבן משפחה אחר של הקטין או של האפוטרופוס חשוד או מעורב בביצוע העבירה שנפגע ממנה הקטין או חסר הישע, יורה על מימוש הזכויות כאמור באמצעות אדם אחר, לאחר שהתייעץ עם פקיד סעד ובמידת האפשר לאחר שהתייעץ עם הקטין או חסר הישע לענין זהותו של האדם האחר.

19. פרסום מספרי טלפון ופקסימיליה

נציבות שירות המדינה תפרסם באתר האינטרנט שלה, שכתובתו : www.civil-service.gov.il את מספרי הטלפון והפקסימיליה לפניה לפי תקנות אלה.

20. תחילתן של תקנות אלה 90 ימים מיום פרסומן.